

випадки, коли т.зв. "патогенні зони" визначаються не техногенним радіоактивним забрудненням, а дією еманаций по зонах глибинних розломів природних радіоактивних газів, зокрема радону. Важливо також враховувати природну радіоактивність гірських порід, яка в деяких випадках може перевищувати антропогенний вплив (окремі типи гранітоїдів, монацитові розсипища, уранові рудопрояви та ін.) Велику увагу в розвинених країнах при екологічних дослідженнях останнім часом приділяють стабільним ізотопам елементів, які є складовими забруднювачів довкілля. Зокрема, з допомогою стабільних ізотопів H, C, N, O, S та ін. можна вирішувати такі завдання:

- визначити замкненість водоносних горизонтів і можливість визначити джерела забруднення та шляхи міграції шкідливих речовин аж до виявлення безпосередніх "авторів" шкідливих викидів шляхом ізотопної паспортизації відходів основних виробництв.

- відділяти нітрати штучного походження від таких самих природних сполук та визначати їх генезис тощо. В Україні існує відповідна лабораторна база, наявні відомі фахівці в цій галузі, і після деякої модернізації та оновлення приладного потенціалу існує можливість більш широкого та ефективного впровадження ізотопно-геохімічних методів в екологічні дослідження.

КОНЦЕПЦІЯ "ХІМІЧНОГО ЗОРУ"

С. Ісаєв (кафедра хімії та геології НаУКМА)

Реформування вищої освіти, що супроводжується і зміною світогляду, пов'язане з тимчасовими частковими втратами концептуальних об'єднавчих принципів світосприйняття, які допомагають студентам у вивченні різних дисциплін. За допомогою викладачів у студентів на факультеті природничих наук має формуватися концепція забезпечення безпечного існування нашої екосистеми.

Для опанування знаннями з різних дисциплін хімічного напрямку пропонується концепція "хімічного зору". Концепція полягає у формуванні свідомого погляду на сукупність оточуючих нас матеріальних речей, як таких, що складаються з атомів таблиці Менделєєва, пов'язаних між собою силами між-

атомної взаємодії, а процесів, що з ними пов'язані - як таких, що супроводжуються зміною атомного складу, просторової структури розміщення і характеру сил взаємодії атомів.

Концепція не випадає із загальної схеми, що включає й інші типи "зору" - фізичний, біологічний, космічний, духовний тощо.

"Хімічний зір" може бути розглянутий як формалізоване середовище для співіснування масивів інформації, яку отримують студенти, вивчаючи такі дисципліни, як загальна хімія, органічна хімія, фізична хімія, квантова хімія, біохімія, хімічна технологія, основи хімії полімерних матеріалів та ін.

Формування концепції "хімічного зору" не тільки не суперечить екологічному вихованню, а є його необхідною складовою частиною, фундаментом подальшого вивчення дисциплін біологічного та геологічного циклів. Концепція сприятиме свідомому обранню студентами вибіркових дисциплін.

З іншого боку, усвідомлення місця природничих дисциплін у загальному інформаційному просторі полегшить студентам поєднати їх опанування з вивченням гуманітарних наук.

РОЗРОБКА РЕЦЕПТУРИ І ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА МОДЕЛЮЮЧОГО МАТЕРІАЛУ

А.Нарбут, Г. Вишневська (кафедра хімії та геології
НаУКМА)

Після розпаду Радянського Союзу та утворення самостійної Української держави перед підприємствами хімічної промисловості постало нагальне питання, пов'язане з випуском препарату для дитячої творчості - пластиліну. В Україні виник дефіцит основної сировини для його виробництва - петролатуму, висококиплячого продукту депарафінізації нафти. Вітчизняні нафтопереробні підприємства не забезпечені обладнанням для його виробництва. У зв'язку з цим були проведені дослідження по заміні петролатуму продуктами нафтопереробки українсь-